

Tämä on alkuperäisen artikkelin rinnakkaistallennettu versio.

Viite

Elenius, L. 2016. Rönsyä vai ydintehtävää? KirjastoPRO 109 (3), 10–11.

Julkaistu myös verkossa: <http://kirjastolehti.fi/artikkelit/ronsya-vai-ydintehtavaa/>

SeAMK

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU
SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

www.seamk.fi

verkkolehti.seamk.fi

Kirjasto

ETUSIVU

MIKÄ ON KIRJASTOLEHTI?

JUTTUARKISTO

TILAA LEHTI

TEKSTI Leena Elenius JULKAISTU 01.07.2016

Rönsyä vai ydintehtävää?

Kirjastotyön monimuotoistuminen ja kuntatalouden paineet pistävät yksittäisen työntekijän lujille. Mitä on ehdittävä tehdä? Mikä on välttämätöntä? Mikä turhaa? Neljä kirjasto-osaajaa Vaasan kaupunginkirjastosta jäseni kirjastotyötään ja arvioi sen ydintä.

”Kaipaisin lisää rönsyilyä”

Anna Härmä, osastonjohtaja, alalla 40 vuotta

Anna Härmä on pitkän työnuran aikana ehtinyt nähdä, että rönsyilystä on myös hyötyä.

”Tuoreeltaan on vaikea sanoa, onko rönsy turhaa vai ei. Se paljastuu ajan kanssa. Joskus rönsy johtaa uuteen tuotteeseen, josta asiakkaat nauttivat ja joka tekee kirjastotyön mielekkäämmäksi.”

Näin kävi aikanaan rönsynä pidetyn tapahtumatuotannon kanssa. Siitä on tullut perustyötä ja nyt ymmärretään, että tapahtumien avulla kokoelmia voi avata syvällisemmin ja monista näkökulmista.

Härmä painottaa, että kirjastotyön ydintä on omien kokoelmien sisältöjen tuntemus. Kokoelma on tunnettava ja sitä on hoidettava, jotta se pysyy tuoreena ja houkuttelevana.

Hän uskoo hyllytyksen pysyvän päivittäisenä ydinominaisuutena,

Anna Härmä

verkkoon.”

”Kaipaisin enemmän rönsyilemistä asiakkaiden suuntaan. Asiakaskohtaamisissa voi yhdessä ideoida palveluja ja niiden tuottamista. Palveluhetket tiskillä tai hyllyjen väleissä liikkuen, nehan ovat se kirjastotyön suola.”

Härmä näkee myös, että työssä on silti vielä paljon järkeistettävää:

”Uuden teknologian avulla voisi tehostaa kokoustyöskentelyä, kouluttautumista, osallistamista, valintaa ja hankintaa, kaukopalvelua ja luettelointipalveluja.”

”Tiedonhaun ohjaus on ydintehtävä”

Marjo Laakkonen, kirjastovirkailija, alalla 4 vuotta

Marjo Laakkonen uskoo, että kokoelmatyö on kirjaston ydintä myös tulevaisuudessa. ”Automaatio tekee osan, mutta hankintaan ja poistoihin tarvitaan asiantuntija.”

Välttämätöntä on myös kokoelmien esittely asiakkaille aineistonäyttelyin, vinkkauksilla ja verkkokirjastonostoilla.

”Kirjaston on mentävä yllättäviin paikkoihin, ulos kirjastosta,

Marjo Laakkonen

asiakkaan luo. Kotipalvelua tulee myös kehittää.”

Hän listaa ydintehtäväksi myös tiedonhaun ohjauksen ja opetuksen. ”Tehtävämme on neuvoa ja opettaa, kuinka asiakkaat löytävät tehokkaasti etsimänsä luotettavan tiedon tai aineiston. Lasten ja nuorten kanssa tehtävä työ on elintärkeää.”

Sen sijaan kirjaston yhteistyökuviot kaipaavat Laakkosen mielestä tehostamista ja suunnitelmallisuutta: ”Perinteinen kouluvierailu ei riitä. Olisi fiksua, että kirjasto ja esimerkiksi nuorisotoimi kehittäisivät tiloja ja toimintamuotoja laajalaisemmin yhdessä. Yhteistyötä pitää luoda suunnitelmallisesti muihinkin suuntiin. Kirjaston pitää pysyä muutoksessa mukana, olla mieluiten edelläkävijänä.”

”Epämääräinen säälä varastaa aikaa”

Kati Vuorenmaa, osastonjohtaja, alalla 10 vuotta

Kati Vuorenmaa on joutunut toteamaan, että oman työn organisoinnissa on hyväksyttävä, ettei joka päivä ehdi tehdä kaikkea aikomaansa. ”Välillä joutuu kysymään itseltään, mitä tänään tekisi ”vähän sinne päin” ja mihin tarvitaan enemmän energiaa.”

Hänkin näkee sisältöosaamisen kirjaston ydintehtävänä, johon voimavarat kannattaa suunnata.

”Naistenlehtien bestseller-palstojen kanssa meidän ei tarvitse kilpailla, mutta esimerkiksi oman seudun paikalliskokoelmien ja eri tietoiheiden kokonaisvaltainen tuntemus ovat hyviä valtteja. Kirjastolaisten omaa lukemisharrastusta pitää hyödyntää.”

Kati Vuorenmaa

”Henkilökohtaista asiakaspalvelu kuuluu kirjastoon myös tulevaisuudessa, ainakin jossain muodossa. Entistä kiireisemmässä ja tehokkuuteen tähtäävässä yhteiskunnassa henkilökohtaisella palvelulla on iso merkitys.” Turhana Vuorenmaa pitää epämääräistä sälää, joka vaivihkaa täyttää kalentereita. ”Monen ihmisen työaikaa saatetaan käyttää tuntikausia kokoustamisiin ja suunnitelmiin ilman konkreettisia tuloksia. Muutenkin tarpeeton papereiden pyörittely vie aikaa kaikilta. Kirjastoissa voi olla vuosien varrella sallituksi muodostunutta tehottomuutta.”

”Järkeistämistä voidaan tehdä käyttämällä kirjastotilaa tehokkaasti ja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.”

"Lapsiasiakkaille ykköspalvelua"

Leena Seppänen, vastaava kirjastonhoitaja, alalla 11 vuotta

Kokoelmatyöhön voi Leena Seppäsen mielestä sisältyä tarpeetonta hiomista, joka vie aikaa asiakaspalvelulta. ”Minulle ovat jotenkin aina olleet vieraita kaikki kokoelman hoitoon liittyvät viilaukset ja askaroinnit. En tajua yksittäisen kirjan kanssa veivaamista, siirtelyä ja uudelleen tarroittelua. Kannattaisi keskittyä siihen, että ihminen löytää tarinan, kuin että kokoelma pönöttää kauniina hyllyssä.” Lasten lukuinnon vahvistaminen on hänen mielestään yksi ydintehtävistä, jossa tarvitaan erilaisia rönsyjä.

Leena Seppänen

lukemisesta.”

”Lapsiasiakkaiden palvelu on prime time -asia, josta ei saa leikata eikä muuttaa sitä koneiden tekemäksi. Lapset kaipaavat aikuista ihmistä.”

”Kollegoilta olen saanut joskus kritiikkiä, että askartelupajan järjestäminen ei olisi ydintehtävää, mutta kyllä se vaan on! Lapsi saa kirjanmerkkiä väsätyksensä jutella tarinoista ja

Toimittajalta

Kirjasto on parhaimmillaan, kun se rönsyilee. Kirjaston rönsyt liukuvat yhteisön ja asiakkaiden arkipäivään, juurtuvat sinne ja tuottavat hyvää satoa. Tieto kirjaston palveluista monistuu kyliin, ostareille, kouluun ja konttoreihin.

Rönsyt ovat kehittämisalustoja uusille toimintaideoille. Ilman rönsyilyä kirjasto voi sementoitua samanlaiseksi vuodesta ja paikkakunnasta toiseen. Kirjastotyössä tuleekin sallia rönsyilyä ja vahvistaa hyvien rönsyjen elinvoimaa kaikin keinoin.

Toisen rönsy on toisen ydintehtävä. Arvolatausta urakkaan tuo kirjastotyön osaaminen. Joku voi kokea rönsyksi sellaisen tehtävän, jossa ei itse ole vahvimmillaan. Vasta tulevaisuus paljastaa meille, mikä tämän päivän rönsyilyssä meni hukkaan ja mikä kannatti.

Kirjasto LEHTI

Suomen kirjastoseura
Finlands biblioteksörening
Finnish Library Association

Runeberginkatu 15 A 6,
00100 Helsinki
puh. +358 44 522 2941

Tekijänoikeus 2017 – Kaikki oikeudet pidätetään

MEDIAKORTTI

AVUSTAJILLE

TOIMITUS

TILAA LEHTI